

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj'e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petič-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gl. 13.— | Četrta leta . . . gl. 3-30
Pol leta . . . „ 6-60 | En mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gl. 15.— | Četrta leta . . . gl. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1-40

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Transvaal.

„Rule Britannia!“ Pograbi vse, kar dobiš! Ta klic odmeva danes po vsi Angleški in če je Stead v svoji „Review of Review“ trdil, da večina angleškega prebivalstva ne odobrava Chamberlainovih naklepov, ga je velikanski meeting v Hyde parku postavil na laž. Radikalci, na čelu jim „Daily Chronicle“, in socialni demokratje se pač upirajo, ali masa naroda je kakor fanatizirana in iz milijonov grl se glasi pesem „Rule Britannia“.

Noben narod ni rodil tako velikih in prosvetljenih duhov kakor angleški, a kakor v zasmeh teh svojih odličnih sinov, apostolov svobode in pravičnosti, se pripravljajo sedaj Angleška na roparski zajezd, da uniči malo kmetijsko republiko na jugu Afrike in da uresniči dolgoletni svoj načrt, prisvojiti si vse ozemlje od kapa do Egipta in tako zavladati celi Afriki.

Vojna Angleške proti Transvaalu je sklenjena stvar. Velika Britanija se loti državnice, ki zamore kvečjemu trideset tisoč mož spraviti na noge, državnice, ki nima

nikake vojaške organizacije, ki pa se pogumno in neustrašno pripravljajo na boj za svojo svobodo in neodvisnost.

Toda prva puška še ne bo takoj počila. Angleška še ni pripravljena za vojno. In ker se hrabri Boerci niso pokorili „ultimatumu“, si je Chamberlain pomagal s trivialno zvijačo, da dobi časa za vojne priprave. Poslal je Boerom novo brzozavko, ki je prav za prav krvava ironija, in v kateri naznanja, da bo Angleška stavila nove predloge. Ves svet ve, kakšni bodo ti novi predlogi, ali z njimi se dobi časa za priprave, časa, spraviči v vseh stranij svetá vojna krdela v južno Afriko. Kadar bo angleška armada zbrana in pripravljena na vojno, tedaj se Chamberlain ne bo več pogajal, tedaj bodo počili dum-dum topovi in zagrmel bo bojni klic: „Rule Britannia!“

Angleške priprave za vojno proti Transvaalu so kolosalne. Te priprave svedočijo, da pozna Angleška jako dobro prekarno svoje stališče v južni Afriki. Ni jej računati samo s tem, da pojdejo v boj proti njej vsi Boerci, stari in mladi, moški in ženske, s tisto neustrašenostjo, ki jo daje zavest, da gre za biti ali ne biti, za življenje in za smrt, računati mora tudi s tem, da kaplandijsko prebivalstvo po svoji ogromni večini simpatizuje z rodnimi brati, s transvaalskimi Boerci, in da v slučaju razvije proti Angležem zastavo Afričanov, katerim je vodilno načelo: Afriko — Afričanom!

Naj izteče vojna velike Britanije proti malemu Transvaalu kakor koli, na čast Angleški ta vojna ne bode. In če tudi zmaga Angleška, kar je z ozirom na njene velikanska sredstva več kakor samo verjetno, če tudi pogoltno kmetijsko republiko, in jo odpre tistim mejnarodnim spekulantom, kateri svoji nenasitnosti žrtujejo cele narode, vedno bo ta vojna sramoten madež za ves angleški narod.

Pravica je na strani Boercev in zato so tudi simpatije vsega izobraženega sveta pri tistih junaških kmetičih, ki tako neustrašno branijo svojo zemljo in svojo prostost proti angleškemu levu.

Nemčija proti Avstriji.

II.

V istem smislu — če tudi z drugimi sredstvi — postopajo tudi katoličani iz Nemčije.

Meseca aprila je hotel kardinal Kopp, osebni prijatelj cesarja Viljema, izrabljajoč duševno avtoriteto, ki so jo pustile mednarodne pogodbe vrtislavskemu nadškofu nad avstrijsko Šlezijo, ustanoviti novo semenišče v jedino svrhu, da vzgoji nemških duhovnikov, ki bi seveda bili pokorni Berolinu, dočim so obstoječa semenišča večinoma sovražna pangermanstvu (Op. ured.: Kardinal Kopp je svoje semenišče tudi res ustanovil, a vlovil je vanj le — tri bogoslovce.)

Meseca julija je oni isti kardinal Kopp še drznejše se začel vtikati v avstrijske zadeve, hoteč izposlovati, da bi bil baron Grimmerstein, pruski državljani, imenovan nadškofom v Pragi.

Posebno karakteristično dejstvo je, da je letos prišlo mnogo visokošolcev iz Nemčije v Prago pod pretvezo, da se vpišejo na ondotno vseučilišče. V pismu, ki so ga objavili „Akademische Blätter“, so povedali pravi nagib temu eksodusu.

„Šli smo v Prago“ — je tam citati — „ker premembe, ki so jih Čehi izvršili na zemljevidu Češke, vplivajo na nas tako, kakor je nad Strassburgom plapolajoča zastava nekdanj vplivala na Bismarcka. Nekoč je bilo potrebno, da se odpre pot iz Königsberga v Vrtislavo, danes je še bolj potrebno, da je odprta pot iz Vrtislave na Dunaj“.

Postopanje teh visokošolcev je Avstriji tako sovražno, da je moral češki namestnik meseca avgusta razpustiti društvo „Teutonia“. Jednak korak iz istih razlogov je dolenjeavstrijska vlada že 12. aprila morala storiti proti društvu nemških nacionalcev, čigar načelnik je bil posl. Wolf in proti nekaterim drugim protestantsko propagando uganjajočim društvom.

Nemška propaganda se lahko ponaša z velikimi uspehi v nemških pokrajinah na

Češkem, kjer so s kipi Bismarcka in cesarja Viljema nadomestili kip cesarja Franca Jožefa, „Wacht am Rhein“ je postala nemška narodna himna, a pri javnih slavnostih je pangermanska zastava (črno-rudeče-zlata) nadomestila avstrijsko. Schönerer in njegovi tovariši, Wolf, Türk, Knittel in Iro, se zlasti letos trudijo, da organizujejo mladino v „Jugendbundu“, katerih geslo je „Heil, Alldeutschland“.

Dne 22. avgusta je po pangermanskih agitacijah fanatizirana množica v Glaslicah na Češkem prepevala „Wacht am Rhein“ naskočila okrajno glavarstvo, v Aschu pa je s carinskega urada strgala cesarskega orla in ga poteptala, v Gradcu je atakirala dvorec in so se čuli dinastiji sovražni klici, v Celovcu pa je napravila nasilno demonstracijo proti škofu.

Te dogodbe pričajo jasno, da imajo Nemci od najsevernejše meje Češke do Adrije dobro organizovano vse za oboroženo intervencijo Nemčije.

„Le Petit Journal“ se bavi potem jako obširno z vojnimi pripravami, katere dela Nemčija za svojo intervencijo v Avstriji. Nemčija si zavaruje mejo proti Franciji, ker ne ve, kako bi se ta vedla v slučaju vojne mej Avstrijo in Nemčijo, zajedno pa množi svojo armado in vojno orožje s tako naglico, da je napravila celo nove topove, dasi državni zbor v to svrhu ni dovolil nikacega kredita.

Nemčija je uvedla v Avstriji tisti sistem vohunstva, kakor funkcioniira na Francoskem. Junija meseca je dunajska vlada aretovala bivšega častnika Saria, ki je strategične dokumente izdal nemški vladi, dne 17. avgusta pa je bil aretovan generalni železniški kontrolor Avgust Mosettig, ki je Nemčiji izdal načrte mobilizacije.

Posebne okolnosti kažejo, da po mislih nemške vlade pride že prav v kratkem do važnih dogodb. Letošnji vojni zakon je presenetil ves svet, celo v Nemčiji je obudilo senzacijo. Da se opravičiti samo s tajnimi naklepi nemške vlade. Po tem zakonu se posebno razvijejo tehniški oddelki, kar kaže da računa nemški generalni štab na ofenzivno postopanje.

LISTEK.

Literarni pomenek.

Napisal Vladimir Levec.
(Konec.)

In Cankar piše dalje:

„To ni bil več kos blatnega življenja, to ni bila samo pest mastne ilovice, pobrane na najbližji njivi . . . Udal sem se s tiho razkošnostjo samemu sebi. K vragu vse teorije! Moje oči niso mrtev aparat; moje oči so pokoren organ moje duše, — moje duše in njene lepote, njenega sočutja, njene ljubezni in njenega sovraštva . . .

Zunaj je zima in noč, ali v moji sobi plava mehki pomladni vonj. S smehljajočimi očmi stopajo predme moje lepe mlade sanje . . . Moja ljubica je položila svoje mehke roke krog mojega vrata . . . Kakor tihe sence, vstajajo krog mene moji žalostni dnevi . . . pred sabo vidim smehljaj na mrtvem obrazu svoje matere . . .

Moji modeli so oživel. Dahnil sem vanje svoje misli . . . svoje sanje . . . svoje življenje“.

Kar slika Cankar, to so po večini — seveda tam, kjer ni satirik — ljudje s počešeno glavo, s plahim in bojzljivim po-

gledom, z nemirnim, nestalnim življenjem; „bledi ljudje z velikim duhom in gorkim srcem, onemogli in izsesani od srda“, ki „padajo uničeni v grob in protestirajo . . . To je strašen protest, ki se glasi v zraku že od davnih, davnih časov . . .“ Ti ljudje so bolne duše in mrtva srca, potrte dekadentne nature, ustvarjene za temo, obup in samomor. Kakor da bi bila usoda, visoko v vzduhu, prelomila nad njimi palico . . . Skrivna sila jih goni, da divjajo sami proti sebi, da hité z vsemi svojimi željami, svojimi upi in nagoni v temno, neizogibno propast!

Cankar je torej po svojih motivih in modelih vseskozi moderen romantik, — dekadent.

Pri nas se ni še niti jedna literarna struja samostojno razvila, niti jedna ni bila samorasla. Ideje, ki so se že dolgo razširjale drugodi, našle so čez decenije in decenije tudi k nam svojo pot, in kakor so elementi naše miniaturne „kulture“ po večini prišli direktno ali indirektno iz tujih krogov — vem, da sem izrekel „patriotom“ jako neljubo resnico — tako smo tudi razne literarne struje dobili vseskozi po posredovanju nemštva. Tudi z dekadenco, porojeno v Parizu, ni bilo mnogo drugače.

Nimam namena dekadenco razmotri-

vati do dna, ne namerjam tudi razglabljeti vprašanja, je-li pri nas opravičena; mislim namreč, da to, kar živi, mora imeti v sebi pogoje k življenju — naj si so še tako neznačni — in da je že zategadelj, ker obstaja, opravičeno k obstanku.

Vem, da so mnenja o dekadenci različna, in da se zlasti pri nas ne zamudi nobene prilike, vreči v naše uboge dekadente to ali ono obrabljeno poleno. Ne pride mi na misel, odobravati vsega, kar nam je prinesla dekadencia, zlasti ne, ker jo smatram za nekaj umirajočega, za nekaj, kar se bode kmalu poslovilo, kar se mora posloviti . . .

Zato pa tudi Cankarju nečem oporekati ničesar. Kar je napisal, to je po mojem mnenju doživel deloma sam, deloma pa videl na ljudeh, ki jih je oboževal in ljubil, črtil in sovražil, gotovo pa marljivo motril in deloma celo verjetno opisal. Opisal pa jih je tudi lepo, kajti njegov slog — to se mora povdariti posebej — je res krasen, njegova dikcija vznesena, zvonka, blaglasna, kar pač veliko pripomore k temu, da nam njegovi modeli postanejo tako kmalu simpatični.

Vender se mi zdi, kakor da bi bila mestoma Cankarja ravno njegova vznesena dikcija zapeljala v docela nepotrebni, na-

ravnost neznosni misticizem in simbolizem. Vem, da je to zdaj moderno, a kar je moderno, še zaradi tega ni vedno dobro in pametno. Halucinacije in deliriji so brez vsacega najmanjšega dvoma nekaj nezdravega, bolestin pojavi, in misticizem, bodi ovit v še tako lepo formo, v še tako dovršeno besedno obliko, je po svoji vsebini vseskozi — patologičen! Ne verjamem, da bi bilo beletrističnemu talentu — kakršen je Cankar gotovo — treba se pogrezati v tako temno in brezmišelnost nejasnost. Nikakor pa se ne more zahtevati še povrh, da bi se literarni publikum mučil in trafil z izrodki take prebujne domišljije . . .

Ravno ta nesrečni simbolizem je „Vinjetam“ jako na kvar. Cankar je nameraval v novi knjigi zbrati svoje feltone, a škodovalo ne bi bilo, ko bi bil pri tem tudi nekoliko kritikoval samega sebe in bolj izbral, z mirno vestjo bi bil lahko zlasti ves svoj misticizem pustil v miru počivati pod črto naših dnevnikov!

Še nekaj o zunanjih oblikah knjige, ki vseskozi dela čast gospodu založniku in odgovarja v tisku, papirju, ovitku, docela modernim zahtevam. Poleg Zupančičeve „Čaše opojnosti“ — izšle v istem tako zelo podjetnem založništvu — je to prva slovenska, na vse strani moderna knjiga.

Znano je tudi, kako so nemški zastopniki na mirovni konferenci v Hagu postopali, kar kaže, da ima Nemčija posebne namene, a ugledna berlinska revija „Gegenwart“ je te namene razkrila, pisoc: „Značaj alianca z Avstrijo se je premenil, in naša diplomacija si ne more več prikrihati, da je vrednost te zveze padla skoro na nič. Za Nemčijo je prišel trenotek, da zapusti svojo rezervo. Kot sosedje ne moremo prezirati, da postajajo Češka, Moravska in Šlezija vsled renesance Čehov slovanske dežele, in zato se moramo zavzeti za naše rojake, za Nemce na Češkem. Pogodba, ki nas veže z Avstrijo, takozvano nemško državo, nas ovira za trenotek. Tisti dan, ko odpade ta ovira, se začne politična aktivnost Nemčije proti Avstriji.“

In kak namen naj ima ta politična aktivnost. To je povedal poslanec Iro dne 24. maja 1897. v Solnogradu:

„Avstrijsko cesarstvo se mora združiti z Nemčijo. Avstrija naj postane konfederirana nemška provinca.“

To so misli rečenega pariškega lista in priznati se mora, da je položaj točno in dobro označen. V ožgled takega pomena pangermanskega gibanja pa se moramo vprašati: Ali nameravajo žrtvovanje avstrijskih Slovanov pangermanskemu gibanju ni naravnost samomor?

V Ljubljani, 29. septembra. Križa.

Gautsch ali Clary? To je danes vprašanje. Nekateri listi trdijo, da Clary sploh ne pride v poštev, in da ga nihče še povabil ni na kako sejo ali avdienco. Grof Clary posluje redno v Gradcu. Proti Gautschu se je oglasilo opozicionalno časopisje z vso vehemenco. Da Gautsch ni odpravil Baderjevih naredeb, nego jih le „poslabšal“, tega mu opozicija ne more odpustiti. „Grazer Tagblatt“ prorokuje, da bodo provzročili opozicionalni poslanci proti Gautschevemu ministertvu še hujski vihar. „Deutsche Ztg.“ javlja, da pride poslanik baron Aehrenthal iz Peterburga na Dunaj, da poskusi sestaviti nov parlamentaren kabinet. Tirolski namestnik, grof Merveldt je na Dunaju. Morda dobi on kako misijo. Imeni Chlumeckega in Liechtensteina se ne imenujeta več.

Obsodba radikalcev v Belemgradu.

O vtisku, katerega je napravila obsodba srbskih radikalcev na posameznike, se poročajo sedaj nekatere posameznosti. Ko so radikalci čuli svoje obsodbo, se jih je polastila velika razburjenost. Dimić in odvetnik Pavičević sta začela glasno ihteti in zatrjevala sta znova svojo nedolžnost. Pavičević je zaklical ihtet: „Živel kralj Aleksander! Bog ga reši takih prijateljev!“ — in pokazal je na sodnike. Višji duhovnik Milan Gjurić se je skoraj onesvestil in kakor brez uma je mrmral nerazločne besede. Le Tavšanović, odvetnik Živković in polkovnik Nikolić so ostali mirni in so premagali svojo veliko razburjenost. Jako mirna je bila tudi obsojena stotnikova žena Angelina Jovanović. — Podli Knežević pa se je vedel docela drugače kakor žrtve njegovega laž-

Naslovni list in hudomušno vinjeto na zadnji strani — satira, ki je s svojo, po strogih principih pristrizeno brado, škiljastimi očmi in murčkom v ušesu krasna karikatura naših literarnih banavzov — je risal isti znani slovenski umetnik, ki je s svojo mojstrsko roko opremil tudi „Čašo opojnosti“. A kakor nam je zadnjič sploh zamolčal svoje ime, tako se to pot skriva za cirilsko šifro H. H. Čemu! Ex ungue leonem... Torej prihodnjič — s polnim imenom!

Prav je imel g. Laščan, ko je nedavno pisal, da kupi vsak Slovenec „Vinjete“ ter jih beri, ker bode vsakdo našel v njih nekaj zase. Posebno pa jih priporočam svojim preljubim literarnim filistrom. Naj jih beró marljivo, beró dvakrat, trikrat... desetkrat! In kritikujejo naj jih milo, saj nam že naslov, ki ga je Cankar dal svoji knjigi, kaže, da nam ni hotel podati ničesar vsestranski dovršenega. Narisal je samo nekaj ponižnih vinjet, feljtonov...

A jaz pričakujem od njega še, da zbere svoje razcepljene in razkropljene moči, in da nam napiše kmalu tudi „veliki tekst“.

Za sedaj pa se veselim „Vinjet“ in z mano naj se jih veselí vsi, ki so gledé na moderno literaturo „bonae voluntatis!“ —

V Kamni gorici, septembra 1899.

njivega jezika. Bil je bled in tresel se je po vsem telesu tako, da ni mogel stati in je prosil, naj mu dajo stol, kar pa se mu je odreklo. O njegovi justifikaciji se poroča „Neue Freie Presse“, da je bil Knežević jako bojazljiv in da je upal do zadnjega hipa na pomiloščenje. Morda je bila njegova nada opravičena! V zadnjem hipu še je zaklical: „Za Boga, stojte!“ — toda že je počilo sedem pušk.

Disciplina v francoski armadi

mora biti že jako majhna. Vojni minister Galliffet je izdal ukaz, naj vojska pozabi na Dreyfusovo afero ter naj vztraja v varovanju časti francoske republike. Ta ukaz je kapitan des Michels pred oddelkom dragoncev zasmehljivo glosiral ter grozil, da si bodo poiskali francoski vojaki sami zadoščenja za žalitve, katere so doživeli vsled Dreyfusove afere. To dejstvo kaže, da je disciplina v francoski armadi že docela podkopana. Ako si upa kaj takega že navaden kapitan, kakšne misli morajo imeti šele generali! No Galliffet se odlikuje z neizprosno stojjo in gotovo bo znal vzdržati red in disciplino. Jako zanimivo dejstvo je, da je famozni Paty de Clam, ki je bil med obravnavo v Rennesu na smrt bolan, že čisto zdrav! Ahà!

Hohenlohe proti Miquelu.

Velikonemški kancelar Hohenlohe in Miquel, podpredsednik državnega ministertva, nekdanja prijatelja, sta si sedaj hudo v laseh. Jeden bode baje moral vsekakor iti. Vzrok razkolu pa je predloga glede rensko-dortmunskega prekopa. Hohenlohe dolži Miquela, da ni mogel, ali pa ni hotel pridobiti konservativcev za predlogo. Miquel je igral celo jako dvoumno vlogo. Vedel se je tako, da je bilo videti, kakor da celo želi, naj bi se predloga pokopala. Predsednik pomorske trgovine, pl. Zedlitz, ki je znan zaupni mož Miquelov, je pisal v „Hamburger Correspondenz“ in v „Post“ mnogo člankov proti predlogi. Konservativci so iz tega izvajali, da je Miquel tudi proti predlogi, in glasovali so proti njej tolikanj lažje, ker je tudi pl. Zedlitz glasoval proti. Miquel še doslej ni dementiral, da bi bil s Zedlitzevimi članki v zvezi.

Kitajska in Japonska.

Ali sta sklenili Kitajska in Japonska zvezo ali ne? To vprašanje zanima časopisje že več mesecev. „Ostasiat. Lloyd“ piše, da so vršila med imenovanima državama obravnavanja radi zveze precej časa, toda uspeha niso imela. Vendar pa so se nato začela pogajanja znova, in prav zelo je mogoče, da je danes zveza že perfektna. O posameznostih zveze ni znanega nič posebnega. Baje hoče Japonska reorganizirati kitajsko armado ter jo postaviti na stališče evropskih vojsk. Približanje obeh držav podpira baje Anglija in sicer iz ljubosumnosti napram Rusiji. Anglija komaj čaka, da zaplete Rusijo v vojno z Japonsko.

Dopisi.

Iz ptujskega okraja, 22. septembra. (Efialtke med učiteljstvom) Doveda se nam, kakor da je letos izdajalstvo epidemično postalo. Na Kranjskem izdali so kranjski klerikalci svoje lastne brate v „Vaterlandu“, — pardon, da se ne motim, „kranjski liberalci“ so to storili, kakor pravi naš lisjak „Slov. Gospodar“ — ter potegnili s celjsko fakinažo in imenovali Celje „fremdes Gebiet“; — pri nas na Štajerskem, osobito pa v ptujskem okraju, pa imamo med slavnimi učiteljicami tudi dame, ki se oglašajo v „Slov. Gospodarju“. Ta umazanec sploh kaj rad zabavlja na učiteljstvo ter rad pobere vse, da le blati učiteljski stan. — Žalostno je, da, ko še imamo toliko nasprotnikov, imamo jih še na lastno sramoto celo v naših vrstah. — Pri vas na Kranjskem obirata učiteljstvo „Slovenec“ in njegov bosopeti porednež „Domoljub“, a pri nas opravljata to službo patentovani „Slov. Gospodar“. Učiteljstvo ptujskega in ormoškega okraja imelo je 24. avgusta v Ptujju shod, katerega je sklical učitelj Horvatek iz Gusswerka pri Marjinem Celju ter poročal o programu takozvanih učiteljev-mladičev, o gmetnem stanju učiteljev sploh ter o zboljšanju učiteljskih plač. K temu shodu prišlo je poleg lepega števila učiteljev tudi precejšnje število učiteljic, in med njimi tudi dve iz najbližje ptujske okolice, ki sta s posebnim zanimanjem sledili razpravi programa učiteljev ter si jedini izmed poslušalcev točko za točko notirala, katere sta potem neusmiljeno pobijali, a tudi sijajno pogoreli. In na jezo menda objavili sta jih potem doslovno v 36. števil. „Slov. Gospodarja“. Naslovili sta pa svoj dopis iz Ptujja, ki bi se pač moral glasiti od bližnje fare proti jugozhodu od Ptujja, kajti ravno tam se je dopis porodil. Da, oni šteli sta celo glave svojih dragih, — in glej, našli sta jih pet, ki pri glasovanju tudi niso hoteli vsem točkam Horvatekove razprave pritrlditi. Da, še več, celo pohvalila se je jedna izmed sester, — da se je le jedna učiteljica opogumila, ugovarjati Horvatekovemu programu. Shod, katerega je Horvatek sklical v Ptuj, bil je že sedmi na Spodnjem Štajerju, a nikjer se niso našli med učitelji ljudje, ki bi zaupno stvar bili nesli v javnost, kakor ravno pri nas v Ptujju; — seveda ker so pač druge zborovali učitelja, ki je svobodomiseln, — čujte in strmite! — zatajili smo kar čez noč vsled tega vero, dom in cesarja, kakor pravi „Slov. Gospodar“ v svojem uvodnem članku št. 36. — Ali se naj obdamo s kitajskim zidom? Morda smo poleg tega, da smo poslušali Horvatekov program in se mnogi razen za 5. točko celo navdušili za njega — bolj navdušeni za narod in bolj vneti kristjani in vrli patrioti, kakor vse tiste učiteljice-tercialke, ki letajo vsak teden k spovedi, in koje pošiljajo njih župniki nalašč na razne shode, da bi jim kaj prinesle za pobijanje učiteljev. Sram naj bi jih bilo v dno duše one, ki se štulijo med učitelje, samo da med njimi kaj izvedó ter v nasprotnih listih objavijo. Zato pa se jih ogiblimo, saj vsi dobro vemo, katere so bile, — naj le skočijo nazaj v inkvizicijsko dobo, — morda jih proglasijo celo za svetnice, — a nas dvojica ne spreobrne. Le ne udajmo se!

Z Vipavskega, 25. septembra. Na Vipavskem je skoro v vseh občinah pričela ta teden trgatav. Grozdje je sladko in zrelo. Posebno sladko in zrelo je tudi ono, ki je od bolezní oidium napadeno, le škoda, da tako grozdje da malo mošta.

Sedaj pa izlecimo naše še vedno premalo uvaževano pravilo na dan: Svoji k svojim! Vi, vinotoči in vinski kupci v ponosni Kranjski in romantični Soški in drugi zavedni slovenski vinski odjemalci, pridite zaupno do nas v našo dolino, ki grozdja in vina presladkega da! Pri posestniku, pri čilem in marljivem vinorejcu boste posesteno postreženi. Vino raste po deželi in ne v mestu! Pa tudi je skromni in vrli trto-rejec v prvi vrsti vreden in potreben vaše podpore in zaupanja! Celó dolgo leto se trudi in vbada, škropilnico in meh mora zraven tolikih del vedno v roki držati ter se proti tolikim boleznim boriti, da pridela borno množino sladke okrepčujoče kapljice. Kako je pač v nebo vpijoča krivica, da poleg tolikega truda pošteni pridelovalec tako malo vživa, spekulativni sleparski ponarejovalec pa za godljo polni svoje žepe! Država pa v največjo pogubo kmetovalcu vse to mirnim okom gleda! Tedaj svoji k svojim in k viru, h kmetovalcu se obrnite in ga s tem podpirajte v njegovem težkem boju za obstanek ter bodrite tako k pridelovanju dobre naravne kapljice! Za vino letos ni kaj dobra letina; cene pa bodo podobne lanskim.

Naše barje.

(Dalje.)

Z dvornim dekretom z dne 15. julija 1816 se je zopet priporočalo, naj se jezovi do fužin podero, ker brez tega nobeno delo v Ljubljani uspeha nima. Slednjič naj se načrt s proračunom naredi.

Z dvornim dekretom z dne 18. junija 1818 se je naznanilo, da je c. kr. dvorni stavbni svet sestavil nekako približne stroške za podiranje jezov v znesku 150.000 gld. za odpeljavo hribskih, v barje se stekajočih voda 250.000 gld. za vsa druga, uravnavo reke in osuševanje barja zadržujoča dela 300.000 gld., skupaj 700.000 gld.

Ta posamna dela naj bi se oddala kar napočez posamnim podjetnikom ali pa delničarjem. Vsi ti, za izboljšanje barja tako ugodni predlogi, razbili so se po dolgih obravnavah, ker v Ljubljani ni bilo do-

biti denarja za tako podjetje. Zvalilo se je vse breme na državo, češ, ti imaš davčni natezalnik v rokah, torej lahko založiš to podjetje. Prošnja je šla do cesarja, naj bi država delo za odtok Ljubljanice svojim stroškom prevzela, posamni vdeležniki skrbeli bi pa za ureditev osuševalnih jarkov ob njihovem svetu.

Leta 1821., ko so se v Ljubljani sešii vladarji, prehodil je za izboljšanje barja vneti cesar Franc vse kraje barja ter sklenil, da se barje osušiti mora, in da se to izvrši, kar je njegova preblaga babica Marija Terezija storiti sklenila. Zaukazal je, da se naj v to svrhu snide shod pod vodstvom Šemerla, kateri je bil med tem za dvornega stavbnega ravnatelja povišan. Ta naj bi se posvetoval o posamnih osuševalnih delih, in kako naj bi se pokrili stroški. K temu posvetovanju je bil tudi tedanji za izboljšanje barja neumorno delavni ljubljanski župan Ivan Hradecky klican.

Dne 20. maja 1821. l. je Šemerl na shodu zopet določil, da je treba trebljenje v Ljubljani pričeti, pritoki v barji naj se začno trebiti pozneje, ko je Ljubljana normalno globino dobila. Za to delo se je slednjič odločilo 112.032 gld. 20 kr. Ko bi jezovi padli, naj bi se s trebljenjem Ljubljane pričelo.

Ker so v mestu jako neokretni, odtoku vode nasprotujoči mostovi, moralo bi jih mesto z bolj priležnimi nadomestiti. Za pokritje stroškov naj bi skrbela država, ker bi pri tem ona s povečanimi davki največ dobička imela. Takega mnenja je bil Šemerl.

Na srečo je v tem času prišel baron Šmidburg za guvernerja v Ljubljano. Poprijel se je takoj z vso vneto osuševanja in poprosil za denarno podporo. Že 14. avgusta 1823. l. je dobil dovoljenje, naj z deli takoj prične.

Dne 4. oktobra 1823. l. na imendan cesarja Frančiška, je bil mestni magistrat ljubljanski začel podirati prve jezove na Ljubljani. Te, za Ljubljano velike slavnosti, vdeležili so se vsi deželni uradi. Ob enem se je začel tudi „cesarski graben“ globiti, da bi se drugo leto Ljubljana bolj uspešno trebila.

Med tem je z dvornim dopisom z dne 2. januarja 1824. l. prišlo dovoljenje naj se škofov malin v Vodmatu odkupi. Za to se plača škofijstvu vsako leto 300 gld. kov. den. Z dvornim dekretom z dne 13. septembra 1824. l. je cesar dovolil, da naj se vsa dela po odbitku tega, v kar se je okolica in mesto zavezalo preskrbeti, poplačajo iz državne blagajnice. Maličev malin naj se državnim stroškom odkupi za 14.000 gld.

Guverner Šmidburg je potem zopet neko komisijo sestavil, katera naj bi pretravala podrobnosti osuševalnih del. Le-ta je sklenila, da je treba Ljubljano zapreti z zatvornico, da bi se leta 1825. pričelo uspešno strugo v mesto globiti.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. septembra.

— Osebnosti. Imenovani so gg. oficial dež. plač. urada Emanuel Josin blagajnikom, asistenta Ivan Gogala in Valentin Dolenc oficialoma, računski praktikanta Fr. Bregant in Milan Paternoster asistentoma. — Poštanim večbenikom v Ljubljani je imenovan absolvirani gimnazijec g. Fran Čuš v Mariboru.

— Regulacija učiteljskih plač in klerikalci. Črno na belem je „Slovenec“ včeraj dokazal, kako „nepoštena“ in „lažnjiva“ je trditev, da klerikalci niso imeli srca za učiteljstvo in za izboljšanje njihovih gmetnih razmer. Deželni zbor je dokaz, tako ropota „Slovenec“, da imamo res srce za učiteljstvo. Res je, da so klerikalci vsi glasovali za izboljšanje, in da je Kalan tako lepo govoril, da še danes z radostjo čita dotični izborni svoj proizvod. Istina je pa tudi, da so samo iz taktičnih ozirov glasovali za izboljšanje, in da so vse njihove izjave, vštévši govoranco Andreja Debeluharja, bile od konca do kraja — hnavske. Klerikalci so v zbornici glasovali za zvišanje plač, ker so vedeli, da je za dotični predlog večina brez njih že zagotovljena in da bi se oni zamerili vsemu učiteljstvu, če bi nasprotovali. Povedó pa naj, kako stališče so zavzemali v f i n a n č n e m o d s e k u, in svet bo videl, koliko je vredno njih sedanje pisarjenje.

— **Samostanske skrivnosti.** Zadnja sobota smo priobčili dopis liberalnega duhovnika, v katerem je bilo popisano, kake reči so se zgodile v nekem francoskem samostanu. Ta dopis je „Slovenca“ hudo pogrel, in vsul je na nas cel jerbas najizbranejših psolv. S temi psolvami je pač dokazal, kako brezuspešno se trudi Sv. oče, da bi duhovniške časnikarje naučil dostojnosti in resnobe in kako dosledno ti prezirajo papeževe ukaze in sklepe tridentškega koncila, ovrgele pa ni ničesar. Umejemo „Slovenčev“ jezo. Njegovi gospodarji bi radi videli, da bi se kar mogoče pomnožili samostani, ne le ker vsak samostan v kratkem brez truda nabere veliko premoženja, ampak tudi zato, ker igrajo samostani v vsaki deželi tisto ulogo, kakor so jo turške posadke nekoč igrale v Srbiji, ali nemške posadke leta 1871. na Francoskem, in ker se s samostani znamenito spopolnjuje klerikalna organizacija. To prizadevanje klerikalnega vodstva pa se s takimi razkritji, kakor jih obsega sobotni dopis liberalnega duhovnika, močno opovira. Od tedaj silna srditost „Slovenčevih“ gospodov. V bistvo našega dopisa se „Slovenec“ iz previdnosti ni spuščal. Pač pa nam očita, da naš dopisnik ni povsem točno označil, v katerem letniku zbirke „Romana analecta“ se nahaja dotično pismo škofa Turinaza. „Slovenec“ nam bo rad verjel, če mu povemo, da tega časnika še nikdar videli nismo, pripravljeni pa smo vsak hip, mu poiskati dotično stvar, ako nam pošlje ta časnik in seveda tudi letošnje njegove sešitke, ker slutimo, da se nahaja pismo škofa Turinaza v letošnjem četrtem sešitku. V tem nas petruje dejstvo, da so o tej stvari pisali tudi „Arbeiter Zeitung“ (to sredo), pariški, Dreyfussu sovražni „Journal“, in tudi razni drugi listi, ki gotovo ne bodo pogrevali neaktualnih stvari. Torej, dajte nam list na razpolago in mi vam takoj pokažemo dotično pismo, katerega „Slovenec“ ne more, ali pa kar je verjetnejši, neče najti! Nadalje nas pozivlja „Slovenec“, naj povemo „na kateri strani v „Analecta Romana“ je zapisano, da „škof v Rimu ni nič opravil, ker rimski kardinali dobivajo od teh samostanov velikanske svote.“ S tem pozivom nam je „Slovenec“ nastavljal past. To uvidi vsak otrok, da v uradnem cerkvenem glasilu ne bo povedano, da škof Turinaz za tega delj nič opravil ni, ker rimski kardinali dobivajo od samostanov denar. Naš dopisnik tudi trdil ni, da je to povedano v rečenem časniku. Trdil je le, da škof v Rimu ničesar opravil ni in iz tega dejstva je kot spoznavatelj razmer izvajal, da so rimski kardinali iz sebičnih razlogov zavrnil škofovo pritožbo. Stvarni razlogi jih niso mogli voditi, ker škof gotovo ni lahkomišeln tožil redovnic. Opravil pa škof ni ničesar. Iz pisma, s katerim nam je liberalni duhovnik — in tacih je še nekoliko, četudi javno ne smejo nastopati — poslal svoj dopis, vidimo, da se nahaja na strani 152. imenovanega zbornika razsodba rimskega tribunala, ki je za škofa neugodna in ugodna za redovnice. „Slovenec“ je namenoma zasukal vso stvar, da bi nam mogel ohesiti nekaj psolv. Vidi se, da je dober gojenec jezuitske šole. Svoje ropotanje je zaključil s slavospevom samostanom in izrekel željo, da bi se še bolj množili. Ne dvomimo, da bodo njegovi patroni v tem smislu tudi delali, zagotovo ga pa, da najde v nas vselej neizprosne nasprotnike, ker je teh redovnikov in redovnic že več kakor preveč v revni naši deželi.

— **Shod v Ponikvi ob južni železnici.** V nedeljo, 1. oktobra t. l. se vrši na Ponikvi volilni shod, na katerem poroča dež. glavarja namestnik in dež. poslanec gosp. dr. Josip Srnc. Po shoda veselica. Lokal: gostilna Petrinčičeva. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **Izpred celjskega sodišča.** Včeraj so izpustili iz preiskovalnega zapora gosp. Bovho, solicatorja v Celji. Obtožnica se glasi na hudodelstvo težke telesne poškodbe po § 155 al a kaz. zak. Izvedli smo pri tem uprav senzacionalna razkritja. Vsaokur so še v spominu dogodki ob bestialnem napadu na gg. Bega in Bovho. Niso pa poznane neke posebne okolnosti; katere je naša varstvena oblast, mestna policija, in katere so tudi obrekovalni nasprotni listi previdno zamolčali. Pač smo čitali v listih, da je mestni uradnik znani Sonenburg g. Bovhi moral revolver

izbiti iz rok z „Lebensretterjem“, pri nas bi se reklo „Todtschlagerjem“. S takim orožjem so bile oborožene podivjane tolpe, ki so čakale na domov gredeče slovenske rodbine, „um sie zu züchtigen!“ Revolver je iztrgal iz rok g. Bovhe, katerega so pobili na tla, tukajšnji zdravnik dr. Beck, kateri je na to z ročajem tolkel po Bovhi. V tem pride policaj, zagradi Bovho ter ga tira v zapor. **Kake tri korake za njima gre dr. Beck, pomeri z revolverjem proti glavi g. Bovhe ter ustrelil. Kroglja je zbila klobuk z glave ter g. Bovho na zatilniku ranila.** Bovha, ki je takoj začutil rano, je na magistratu hotel pokazati; a dr. Beck je zakril z roko ranjeno mesto ter dejal, da ni nobene rane. Okolu stoji pa so mu pritrjali: „jo, jo wir sehen nichts“. Sodna zdravnik sta pozneje konstatovata hotela, da rana ni od revolverjeve krogle, temveč od kakega udarca. No, prestreljeni klobuk ovrjava mnenje teh izvedencev. Gosp. Bovha je takoj ob prvem zaslišanju izpovedal o tem dogodku, toda njega so imeli 49 dni zaprtega, a z oper dr. Becka se ni niti preiskovalno postopanje uvedlo in vendar je poskusil umor! Zapisnik o povedbi Bovhe — je ostal za preiskovalnega sodnika popolnoma brezpomemben skozi tri tedne. Sedaj je vzel stvar v roke drug preiskovalni sodnik, — a dr. Beck je izgnil iz Celja brez duha in sluha baje v Nemčijo. Daljnega komentara z ozirom na tukajšnje razmere ni potreba!

— **Gorice pa ne!** Poslanec dr. Gregorčič je te dni v Prvačini govoril o položaju na Goriškem in izrekel misel, naj se Goriška loči od Gradišanske, češ, da sta to dve samostojni kronovini in da se tako najprej napravi mir med Slovenci in Lahi. „Piccolo“ je radi tega kar iz sebe, ker je naravno, da bi v tem slučaju Gorica sama pripadla goriški slovenski grofiji in ne gradiščanski. Gorice ne damo za ves svet, vpije „Piccolo“, in nasvetuje, naj se za slovenski del dežele, seveda brez Gorice, napravi poseben deželni zbor v — Tolminu, pri tem pa pizablja, da je zakon narave tak, da mora Gorica prej ali slej pasti.

— **„St. Peterburgskija Vedomosti“** prinašajo v danes došli številki začetek razprave „U Slovencev“. Spisal jo je Dm. Muravlin to je knez Dmitrij Galicyn, ki je pred kratkim potoval po Slovenskem in se mudil tudi v Ljubljani. Iz tega krasnega članka odseva resnična ljubezen do naše dežele in do našega naroda, da pravo oduševljenje. Prepričani smo, da pridobi ta razprava slovenskemu narodu mnogo prijateljev v Rusiji.

— **Slovensko gledališče.** Za današnjo predstavo nove Leocavallove opere „Glumači“ (Pagliacci) se kaže živo zanimanje. Poleg solistov, katere smo že imenovali, ima posebno tudi še jako hvaležno, a tudi težavno ulogo zbor, ki je letos zopet kompletiran in pomnožen z novimi močmi, kakor se je z zadoščenjem opazilo pri prvi operni predstavi. Intendantca ni štedila pri potrebnih orkestralnih skušnjah, ker je delo težko in kmplicirano, in zasluži za svoje umetniško prizadevanje priznanje občinstva, ki se bode najbolje izkazalo s obilnim obiskom.

— **Zdravniška zbornica kranjska** ima dne 6. oktobra ob 5. uri popoldne sejo. Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Jednotna vreditev zdravniškega honorarja v zdravstvenem okrožju. (Dr. P. Defranceschi.) 3. Poročilo o slučaju kršenja pravic okrožnega zdravnika. (Dr. Arko.) 4. Novi predpisi za mrtvaški ogled. (Dr. I. Marolt.) 5. Dnevni red sestanka avstrijskih zdravniških zbornic dne 14. in 15. oktobra. 6. Slučajni predlogi.

— **„Glasbena Matica“.** Na prvem sestanku ženskega zbora „Glasbene Matice“ sklenile so pevke, da so v letošnji koncertni sezoni redne vaje ženskega zbora vsako sredo in soboto zvečer. Odbor vabi torej vse čestite pevke, da pridejo jutri, v soboto, dne 30. t. m., mnogoštevilno k prvi redni skušnji. Začetek ob polu 7. uri zvečer. Pevski odbor ženskega zbora.

— **Pri IV. narodni dirki dne 8. oktobra t. l.** vozilo se bode za prvenstvo mej gg. Vinkom Ferkovičem in Franom Iransom, prvi od „Slovjena“ iz Zagreba, drugi Slovenec iz Trsta, oba znana dirkača. Ta match utegne občinstvo zelo zanimati.

— **Društvo Kneippovcev.** Pri večerajšnjem posvetovanju tega društva, pri

katerem je bilo navzočih čez 20 gospodov, so bili izvoljeni namesto odstopivših členov gospod Friderik Pauer za podpredsednika in gospod Lukas za odbornika. Razgovor je bil jako živahen in je splošno zanimanje za to društvo. Zborovanje je tudi počastil gospod župan Hribar. Prihodnji teden izroči odbor pravila tega društva deželni vladi v potrjenje, in se vabijo vsi gospodje, kateri se zanimajo za to društvo, da naznanijo svoj pristop t. č. predsedniku gosp. Adolfu Kleinu, tiskarju v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.

— **Oblegana realka.** Zvečer od polu 8. do 8. ure zbirajo se rokodelski učenci pred realko v tolikem številu, da zastavijo v rotoir in cesto tako, da je treba prelaz iskati mimo te srborite mladine. Pa tudi tedaj nadlegujejo ti fantje pasante, zlasti ženske posle, da so primorani po ovinkih hoditi na Emonske ceste, ako se hočejo ogniti. Temu treba odpomoči. Ali se naj šolski prostori pred 8. uro odprejo, ali naj se prepove dohajati pred časom, ali naj pa redarstvo skrbi za red in prosto pasažo mimo realčnega poslopja. Eno ali drugo je nujno potrebno.

— **Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Starem trgu** priredi dne 1. oktobra t. l. v čitalniških prostorih veselico s petjem, tamburanjem, dramatično predstavo in srečolovom. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 20 kr., za družino 1 krono.

— **V Novem mestu** se je čutil včeraj 28. septembra ob ¼ na tri popoldne potres — sunek od spodaj — tri sekunde trajajočim gibanjem. Škode ni bilo nobene.

— **Iz Metlike** se nam piše: C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju je učitelstvu tukajšnje čveterorazrednice zaradi jako poljnih učnih uspehov v pretečenem šolskem letu izrekel svoje priznanje.

— **Telovadno društvo „Zagorski Sokol“.** Ker se izlet radi slabega vremena ni mogel vršiti, priredi „Zagorski Sokol“ v nedeljo dne 1. oktobra pri lepem vremenu drug izlet na Sveto goro in Savo, z ravno istim vspehom kakor dne 24. septembra, in h kateremu se vabijo vsi prijatelji sokolstva.

— **Požar.** Danes ponoči je pogorelo v vasi Strmica v postojnski občini 16 hiš.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 17. do 23. septembra kaže, da je bilo novorojencev 20 (= 29.70 ‰), umrlih 20 (= 29.70 ‰), mej njimi so umrli: za vratico 1, za jetiko 3, vsled mrtvouda 3, vsled nezgode 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 11. Mej njimi je bilo tujev 7 (= 35 ‰), iz zavodov 8 (= 40 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatnico 1, za vratico 3 osebe.

* **Kako je umrl Knežević?** Iz Belegrada pišejo 25. t. m. dunajski „N. Fr. Pr.“: Na starem morišču vseh srbskih zarotnikov, na takozvani Kaburni, pustem polju blizu Belegagrada, je bila 25. t. m. izkopana jama in v njo postavljen drog. Kordon žandarjev je obdal prostor, kjer naj bi se izvršila justifikacija, ter odganjal množico ljudij, ki je pridrla na Kaburno. Blizu morišča je bilo več zastopnikov srbskih in inozemskih listov. Proti 5. uri sta dospela dva voza; v prvem sta sedela dva policijska uradnika in sodnik, v drugem vozu, katerega je spremljalo več žandarjev na konju, pa je sedel Knežević, zvezan na rokah in nogah. Bled in trepetajoč je stopil Knežević iz voza, podpirati ga je moral žandar, sicer bi se bil zgrudil. Ko je prišel Knežević do jame, so mu prebrali obsodbo na smrt še enkrat. S potnim čelom je zrl med tem Knežević prestrašen proti Belemgradu. Jasno se mu je čitalo z obraza, da je upal na pomil oščenje. Ko so obsodbo prebrali, je šel Knežević z velikim naporom v jamo, ki je bil a zanj določen grob. Nato so ga privezali žandarji na drog ter mu potegnili klobuk na oči, katerih mu niso zavezali. Še enkrat se je ozrl v grozni bojazni na sedmorico žandarjev, ki so bili izbrani, da ga ustrelé, in z obupnim glasom je zakričal: „Za božjo voljo, stojte!“ V istem trenutku pa je komandiral žandarmerijski častnik: „Ustrelite“ in Knežević se je zgrudil ves krvav. Policijski zdravnik je pristopil ter preiskal Kneževića in konstatiral, da še živi. Zdravnik je stopil torej nazaj in čast-

nik je komandiral še enkrat: „Ustrelite!“ Knežević se je zvrnil mrtev v jamo, katero so zasuli nemudoma. Le mal holmec kaže mesto, kjer je stal Knežević. Od vseh stranij je hotelo priti občinstvo h grobišču, a žandarji so ga potiskali nazaj. Tako je končal Knežević.

* **Pavel Krüger**, predsednik Transvaala, je že jako star mož. Vendar pa puši vsak dan že ob 5. uri zjutraj svojo pipo. Od 5. do 8. zjutraj sprejema. Napram tujcem je jako nezaupen ter ne govori skoraj ničesar. Njegova žena je stara 70 do 80 let in jako priprosta žena. Ob 8. zvečer je predsednik Krüger vsak dan že zopet v postelji. Transvaalci Krügerju jako zaupajo, ter ga ljubijo kakor svojega očeta.

* **V III. razredu** se vozi dr. Maclagan, nadškof v Yorku na Angleškem. Ali dela to iz ponižnosti ali iz skoposti, ne vemo. Da pa je nevarno za take gospode, voziti se v III. razredu, je gotovo. Nedavno se je peljal nadškof zopet nekam. V istem vozu sta bila dva moža, ki sta bila silno pijana. Nakrat si je zmisllil eden, da mu je ukradel nekdo izmed sopotnikov bankovec za 5 funtov. Zaman so ga mirili, pijanec je trdil, da je bil ravnokor okraden, in da morajo zategadelj vsi obrniti svoje žepce. Nadškofu je postalo vroče; imel je namreč seboj tudi tak bankovec. Pijanec bo mislil — tako je modroval nadškof — da sem ga res okradel in poleg tega mi vzame še bankovec. Imel bi torej dvojno škodo. A kako si pomagati? Tu mu pride rešilna misel. Dela se, kakor bi trdno spal. Pijanec pride k njemu, ga kliče, stresa, maje... vse zaman — nadškof je spal. Tedaj se oglasi pijančev tovariš: „Pusti ga, saj vidiš, da je še bolj pijan kakor ti!“ In pijanec je pustil res nadškofa v miru: čast in bankovec sta bila rešena.

Književnost.

— **„Slovanske cvetke“**, potpouri po slovanskih napevih in „Mladi vojaki“, koračnica, vglasbil V. Parma. V zalogi Otona Fischerja v Ljubljani izšli sta v izdaji za klavir dve deli našega plodovitega skladatelja g. V. Parme. Potpouri ima več narodnih in drugih slovanskih pesmi, ki so med seboj s primernimi prehodi zvezani. Kratkemu uvodu sledijo: „Oj ta soldaški boben“, „Žezulinka kuha“, „Strune, milo se glasi te“, „Složno, složno bračo mila“, „Lepa mati, mlada mati“, Hajdrihova „Luna sije“, jedna ruska narodna, „V nedeljo zgodaj vstala bom“, „Kaj doživel sem na sveti“, „Bratje Slavjani nad vrage“, „Pustna nedelja“, „Po gorah je ivje“, jedna češka narodna, „Tiha luna jasno sije“ (Jenkova), tenor solospjev in Zajčev „V boj“, prvi del iz koračnice „Naprej“ in končuje s srbsko narodno „Premisli se pa pij in rujno vince lij“. Potpouri, pisan v lahkem klavirskem slogu, bo tudi manj zvežbanemu igralcu dobro došel. — „Mladi vojaki“, koračnica, nam je znana iz Jurčič-Kersnikovih-Govékarjevih „Rokovnjačev“, ki so se v minoli gledališki sezoni igrali s popolnim uspehom večkrat. Znano je, da gosp. Parmi melodije kaj lahko in prijetno tekó, in tudi v tej koračnici so res ljubke, in dasi priproste — besedam — otročji pesmi primerne — fine — neprisiljene. Veseli ženski zbor s spremljevanjem klavirja ali orkestra bo z njo žel vsikdar, ako jo poje (pridejan je klavirski izdaji tudi tekst) zaželjeni uspeh. Gospod V. Parma ima že precej dobrih plesnih komadov in koračnic, in bi gotovo skupno izdajo teh v albamu občinstvo z veseljem pozdravilo in sprejelo. Koračnica „Mladi vojaki“ imajo jako okusen nasloven list, kažoč četo dražestnih deklic v kostumu vojakov z lesenimi puškami in sabljicami. Tudi potpouri „Slovanske cvetke“ ima lep nasloven list. Potpouri po 1 gold. in koračnica po 60 kr. dobiva se pri založniku O. Fischerju ali pri g. Schwentnerju, knjigotržcu v Ljubljani. P—r.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 29. septembra. Ministrstvo še vedno ni sestavljeno in še danes se z gotovostjo ne ve, kdo postane ministrski predsednik. Ni pa dvoma, da pride na krmilo nemško, Slovonom nasprotno uradniško ministrstvo. Pričakuje se, da pade odločilna beseda že danes in pričakuje se, da se imenovanje novega ministrstva razglasi

že v jutrišnji številki „Wiener Zeitung“.

Dunaj 29. septembra. Štajerski namestnik grof Clary je prišel danes sem in je bil sprejet v avdienci pri cesarju. Sprejeti so bili dalje tudi dr. Körber, dr. Pergelt, dr. Hohenburger, dr. Lueger, in grof Palffy.

Dunaj 29. septembra. Veleoficiozni „Fremdenblatt“ javlja, da sta Pergelt in Lueger odšla od avdiencie pri cesarju silno vzradoščena nad premisljenim sprejemom in brez najmanjše skrbi glede razvoja političnih razmer. To govori cele knjige. S tem je povedano — vse.

Dunaj 29. septembra. Danes ob pol 5. uri popoldne je bil pogreb dr. Rittnerja. Vdeležilo se ga je mnogo javnih funkcionarjev in zastopnikov desničarskih klubov.

Praga 29. septembra. „Národní Listy“ prijavljajo poziv za prestop v opozicijo na celi liniji. Pravi, da zavzamejo Čehi zopet tisto bojno pozicijo, kakor l. 1891., ker obsega uradniško ministrstvo negacijo desnice, z razveljavitvijo jezikovnih naredeb pa se krvavo žalijo moralna in pravna čutila češkega naroda.

Praga 29. septembra. Izvrševalni odbor čeških poslancev se snide v ponedeljek, da se dogovori glede oklica na narod, ki naj naznanja prestop v opozicijo.

Olomuc 29. septembra. Nadškof Kohn je jako nevarno obolel.

Lvov 29. septembra. „Dziennik Polski“ pozivlja poljske poslance, naj prestopijo v opozicijo. Pravi, da je to njihova dolžnost, sicer bi jim poljske opozicionalne stranke s polnim opravičenjem očitala, da so se izneverili javnemu mnenju v Gališki in svojim zavzornikom.

Budimpešta 29. septembra. V današnji seji poslanske zbornice je Kossuth podal predlog glede vdeležbe vlade in parlamenta pri obhajanju petdesetletnice usmrčenja ustaških generalov. Predlog pride v ponedeljek na razpravo. Glede Hentzijevega spomenika je dejal Kossuth, da je bila dotična slavnost žaljenje madjarskega naroda, čemur je Széll ugovarjal. Széll je zahteval takojšnjo izvolitev kvotne deputacije, delegacija pa naj se izvoli pozneje.

Narodno gospodarstvo.

— Trgovinski in obrtniški zbornici je sledeče poročilo iz Galaca došlo:

„Povodom nekega konkurza se je dogal v Galacu slučaj, ki zamore domače izvoznike (eksporterje) ravno tako zelo oškodovati, kakor dober glas rumunskega kupca uničiti. Ta slučaj obstoja v tem, da se domači upniki v konkurznih slučajih obračajo na tukajšne zastopnike, tako imenovane konkurzne mešetarje, ne da bi se prej dali poučiti. Taki mešetarji postopajo potem sledeče:

Ko pride kaka tvrdka v konkurz, gredd ti mešetarji k pristojnemu sodišču in poizvedó imena in naslove dotičnih upnikov; tem pošljejo potem ponudbe, jih prosijo pooblastila ter jih zagotavljajo, da bodo njih koristi najbolje zastopali. Ko pa dobé pooblastila, izsilijo od onega, ki je prišel v konkurz z raznimi pretvezami zase večje denarne svote, ki pogosto presegajo 20% dolga. Ako dolžnik te svote ne plača, ne privoli v poravnavo, vsled česar se potem vse konkurzno blago in imetje razproda. Razprodaja pa provzroča toliko sodnijskih stroškov, da ostane za upnike le mali del, ali nič konkurznega premoženja. Tako izsiljevanje se pa imenovanim mešetarjem tem lažje posreči, ker tukajšnji zakon veleva, da mora v konkurz prišli dolžnik vsaj čez tri četrtine one svote razpolagati, o kateri se je poravnal, inace se vrši razprodaja.

V interesu naših eksporterjev je tedaj, da se jih opozori na to, da v bodoče v slučajih konkurzov na Rumunskem dadó svoja pooblastila le onim osebam, katere ces. in kr. konzulat kot zaupanja vredne označi. Kot take omenja se odvetnika: Gr. Czunta in G. Mavromatija, oba bivajoča v Galacu. Prvi dopisuje nemško, drugi francosko“.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošole na Dunaju so darovali: 400 K visoki dež. zbor kranjski; 1000 K volilo pokojne soproge društvenega predsednika in izdajatelja časopisa „Der Süden“, gospe Ane Pukl roj. Dub; 100 K sl. občinski zastop v Ormožu; 50 K sl. ljudska posojilnica v Gorici; 40 K sl. posojilnica ljubljanske okolice; 30 K sl. posojilnica na Vranjskem; 30 K sl. posojilnica v Cerkljici; 24 K sl. posojilnica v Ribnici; 20 K sl. posojilnica v Črnomlju; 20 K sl. posojilnica v Logatcu; 30 K dr. J. Pipenbacher v Novem mestu; 10 K dr. Josip Jelenc na Dunaju; 10 K Rado Marzidovšek, c. in kr. voj. duh. v Mostaru; 10 K dr. J. Ev. Krek, drž. posl. v Ljubljani; 10 K dr. Dragotin Treo odv. v Postojni; 10 K Frid. Žakelj, prof. v Ljubljani; 10 K neimenovan rodoljub v Novem mestu; — G. Ivan Maselj, c. kr. gimn. učitelj v Kranju je poslal 229 K, nabranih med tamošnjimi rodoljubi, darovali so: 20 K dr. Fr. Prevc, odv., 16 K dr. Edv. Šavnik, c. kr. okr. zdravnik, po 10 K: Ant. Mežnarec, mestni župnik in dekan; Vinko Majdič, pos. um. mlinov; Fr. Pavšlar, pos. um. mlinov; po 6 K: Karol Šavnik, župan itd.; dr. Jakob Žmavc; Leop. Poljanec; Anton Peterlin; dr. Val. Kušar; Milan Pakj, vsi c. kr. gimn. učitelji na kranjskem gimnaziju; J. Omersa; po 5 K: P. Mayr, restavrater; po 4 K: Fr. Novak, c. kr. gimn. prof.; dr. Fr. Perne, c. kr. veroučitelj; Ant. Dokler, c. kr. gimn. učitelj; Karol Puppjo; Josip Hubad, c. kr. gimn. ravnatelj; Ad. Kreuzberger; Jak. Killer, trgovec; Fr. Peterlin, c. kr. sodni adj.; Mavril Mayr, pivovarnar; Pavel Juvančič, c. kr. dež. sod. svet.; po 3 K: Ivan Maselj, c. kr. gimn. učitelj; Ciril Pirc, trgovec; Ivan Pogačnik, c. kr. sod. adj.; Ferd. Sajovic, trgovec; A. Lavrenčič, priv. uradnik; J. Likozar, trgovec; gospa Mimi Pirc; A. Zumer, c. kr. okr. šol. nadzor.; po 2 K: Anton Stritof, c. kr. gimn. prof.; dr. V. Korun, c. kr. gimn. prof.; Riedl, c. kr. gimn. učitelj; dr. Jos. Tominec, c. kr. gimn. učitelj; K. Pučnik, krojač; Fr. Luznar, nadučitelj na Primskem; A. Bregant, nadučitelj v St. Martinu; Vicko Rus, učitelj; V. Robida, c. kr. kom. fin. prok.; Ivan Rakovec, trgovec; Iv. Jereb, c. kr. dav. adj.; Ign. Ferik, posestnik; Ivan Majdič, trgovec; Janez Sajovic, trgovec; gđc. K. Sajovic; gospa H. Valenčič, soproga hran. tajn.; Ivan Valenčič, hran. tajn.; gđc. J. Miklavčič, učiteljica; dama, ki noče biti imenovana; Josip Golob, restavrater; dr. Edvard Globočnik, c. kr. okr. zdr.; Karol Windischer, trgovec; Jan. Rozman, solicator; Ivan Pezdic, vodja m. deške šole; čl. c. kr. dež. šol. sveta; po 1 K: Ferd. Polak, trgovec; gđc. A. Zupanc, gospa M. Mayr, soproga restavrata.; neimenovanec. — Iz Lukovice je poslal gosp. stud. med. Mauricij Rus 45 K, ki so jih darovali: 10 K Janko Rahne, c. kr. notar; 10 K N. Vidic, železn. nad. inšp.; 8 K Viktor Parma, c. kr. nadkomisar; po 4 K: J. Bevc, posestnik; Martin Vever, posestnik; po 3 K: L. Makar, župan; G. Kotnik, župan; po 1 K: N. Florjančič, posestnik; J. Udovč, župan; J. Pistotnik, župan. — G. Jos. Sadnikar, c. kr. živnozdravnik je poslal iz Kamnika 27 K, darovali so: 10 K Regally Fr., c. kr. adj.; 6 K Jos. Močnik, lekarnar; 4 K Ivan Spalek, tovarnar; po 2 K: Viktor Parma, c. kr. nadkomisar; Jak. Draxler, c. kr. okr. tajnik; Jos. Sadnikar, c. kr. živnozdravnik; 1 K Ivan Troha, c. kr. okr. tajnik v p. — Naposled so darovali: 4 K Korošak Jakob, kaplan pri Sv. Duhu; 4 K Ivan Krušič, c. kr. solski nadz. v p.; 4 K Ferd. Roš, župan v Trbovljah; 4 K Anton Hajšek v Slov. Bistrici; 3 K Huth Karl, c. in kr. voj. župnik v p.; 3 K Kerkoč St., vikar v Lokavem; 3 K Fr. Stulc, pošt. nač. v Zagorju; 2 K Fr. Korun v St. Petru pri Novem mestu; 2 K Sket Martin, župnik v St. Rupertu; 2 K St. Bensa, monsign., kan. v Gorici; 2 K Frid. Kukovic, kaplan v Novi cerkvi pri Celju; 2 K Vurkela Jernej, kaplan v Gornjem Gradu.

Blagim darovalkam in darovalcem najiskrenejšo zahvalo! — Tekom pretečenega šolskega leta je bilo 3057 jedilnih mark po 50 h = 152450 K, v denarju 1609 K, skupaj 313350 K razdeljenih in sicer v 503 slučajih med 81 potrebnih dijakov. Med podpiranci je bilo Kranjcev 68, Štajercev 7, Primorci 4 in Korošca 2. Po študijah je bilo 40 juristov, 16 filologov, 9 medicincev, 9 tehnikov, 2 kiparja, 1 agronom, 1 eksp. akademik, 1 slikar, 1 učenec obrtne šole in 1 grafičnega zavoda. — Odbor prosi iskreno vse rodoljube, naj se spominjajo potrebnih visokošolcev, posebno zdaj ob pričetku šolskega leta, zakaj mnogim ubogim dijakom bi bilo sicer vsled pomanjkanja podpore nemogoče, započeti in nadaljevati svoje študije. Darovi naj se izvolijo pošiljati preč. gosp. mosgn. Frančišku Jančarju, pap. čast. kom. itd. na Dunaju L, Singerstrasse 7.

Uredništvu našega lista so poslali: Za društo sv. Cirila in Metoda: Litijske Slovenke mesto venca na krsto rajne gđcne. Minke Demšarjeve 44 K 20 vin. Darovali so: po 2 K: T. Svetec, Al. Hutter, Am. Jenko, J. Lapajne, E. Beneš, M. Kobler, A. Slanc, H. pl. Orbok, Roblek, Šeber in I. Lebinger; 1 K 20 vin.: Iv. Batis; po 1 K: A. Ditrich, I. Klinc, O. Juh, J. Kobler, E. Magolič, K. Kostanjevec, J. Schott, L. Roblek, H. Bevk, M. Damjan, A. Juh; rajnica izročila pred smrtjo za društo 10 K. — Živele v zglede litijske rodoljubkinje! — Gđcni Minka Vrančič in Kačivec v Ljubljani mesto venca pokojni Minki Demšarjevi vsaka 2 K = 4 K. — Skupaj 48 K 20 vin. — Živele vse darovalke!

VABILO

občnemu zboru dijaškega podpornega društva „Radogoja“ v Ljubljani ki bode

dné 30. septembra 1899. leta ob šestih zvečer v čitalnici.

Dnevni red;

1. Ogovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blaginikovovo.
4. Volitev odbora.
5. Volitev računskih preglednikov.
6. Posameznosti.

V Ljubljani, 16. septembra 1899.

V imenu odbora:

Fran Žužek
t. č. tajnik.

Ivan Hribar
t. č. predsednik.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljše sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica s rabilnim navodom 25 kr.
Dobiva se v (20—39)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:
Dne 25. septembra: Uršula Trelec, delavka, 64 let, srčna hiba.
Dne 26. septembra: Anton Učakar, železniški čuvaj, 76 let, mrtvoud. — Marija Demšar, šivilja, 28 let, zavozljanje črev.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 306-2 m. Srednji aerol. tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
28.	9. zvečer	733.7	13.4	sl. jug	del. oblak.	0.0
29.	7. zjutraj	733.3	11.6	sl. jug	del. jasno	0.0
	2. popol.	734.3	14.8	sl. vzhod	oblačno	0.0

Srednja včerajšnja temperatura 13.9°, normale: 13.1°.

Dunajska borza

dné 29. septembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	99	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	99	„	80	„
Avstrijska zlata renta.	117	„	85	„
Avstrijska kronska renta 4%.	99	„	95	„
Ogerska zlata renta 4%.	116	„	55	„
Ogerska kronska renta 4%.	94	„	85	„
Avstro-ogerske bančne delnice.	903	„	—	„
Kreditne delnice.	863	„	—	„
London vista.	120	„	65	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58	„	97 1/2	„
20 mark.	11	„	79	„
20 frankov.	9	„	57	„
Italijanski bankovci.	41	„	50	„
C. kr. cekini.	5	„	69	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

izjaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Danaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Jesenice. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plaznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregencia, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plaznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Št. 338/Pr.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je popolniti službo

knjigovodskega praktikanta

z letnim adjutom 480 gld.

Za vsprejemanje v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o uspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o uspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilec, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim uspehom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku jednega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se še le potem, ko izpolnijo ta pogoj; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred uspešno prebitim izpitom nedopustna.

Prošnje je vlagati pri predsedništvu mestnega magistrata najpozneje

do 5. oktobra 1899

ker bi se pozneje vložene prošnje ne vpoštevale.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 25. septembra 1899.

Trgovski učenec

se sprejme pri firmi (1782—2)

K. Holzer v Ljubljani.

V trgovsko pisarno sprejme se takoj

praktikant

z lepo pisavo ter zmožen slovenščine in nemščine.

Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

(1765—3)

Stenografa

ki takoj vstopi, sprejme

dr. Urban Lemež

(1785—2)

odretnik v Slovenski Bistrici.

Spreten

trgovski pomočnik

z dobrimi spričevani in večletno prakso, Slovenec, vešč nemščine in nekoliko laškega jezika, zgovoren in hiter prodajalec, se sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji v trgovino mešanega blaga (1787—1)

Dragotina Brinšek-a

na Reki (Fiume).

Ponudbam naj se dodajo fotografija in spričevala.

Dobro ohranjen

bilard

prodá se za 180 gld.

Ogleda se ga lahko v gostilni pri „Poličanskem“ v Zatičini. (1784—2)

Stara, dobro vpeljana

gostilna

v Ljubljani ali v okolici se išče na račun. (1764—3)

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Kontovarist

z dovršeno trgovsko šolo in nekoliko prakso išče službe

pod skromnimi zahtevami.

Blagohotne ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

(21—223)

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvatskem

prilporeča svoje

obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, Kongresni trg št. 3, in

Karol Laiblin (1731-47)

v Vegovih ulicah št. 8.

(1795—1)